

Yeni Asya nasıl kuruldu?

İçindekiler

- 1-Yeni Asya'nın ilk kuruluş safhası
- 1-İTTİHAD günlük olacaktı
- 3-Salih Özcan faktörü
- 4-İstişare ile "Yeni Asya" ismi
- 5-Z. Gündüzalp, yuvarlak lâfları sevmez; net konuşurdu
- 6-Yeni Asya'nın takip etmiş olduğu üslûp, usûl ve esaslar
- 7-Yeni Asya, parola olarak meşveret ve şûrâyı seçti
- 8-Demokrat misyon AP'de devam ediyor
- 9-12 Mart Muhtırası, darbe tahribatını yaptı
- 10-Demokrasiden yana; her türlü diktaya karşı
- 11-Gazete çıkarken yaşanan maddî sıkıntılar
- 12-Harikulâde bir istihdam örneği
- 13-İttihad ve Yeni Asya'nın yayın esasları
- 14-Yeni Asya yol gösteriyor

Yeni Asya'nın ilk kuruluş safhası

Yarım asırlık ömrünü tamamlayan Yeni Asya gazetesinin ilk nüshası 21 Şubat 1970'te yayınlandı.

Bir tevafuk eseri olarak, Avrupa'yı Asya'ya ilk kez bağlayacak olan Boğaziçi Köprüsünün temeli de o gün atılmıştı.

Nitekim, kupürde de görüldüğü gibi, Yeni Asya'nın ilk manşet haberi bu konuyla ilgiliydi.

1977 Yılığında da ifade edildiği üzere, "Yeni Asya bir siyasî buhran içinde doğdu."

Bu siyasî buhranın ne demek olduğunu biraz daha yakından anlayabilmek için, o dönemde "siyaset ve neşriyat" yönü itibariyle ortaya çıkan ve kitleleri etkilemeye başlayan hadiseleri ve gelişmeleri şöyle kısaca hatırlamaya çalışalım.

Darbeciler tarafından kapatılan Demokrat Partinin devamı mahiyetinde kurulan Adalet Partisi, 1965 ve 1969 seçimlerinde tek başına iktidara geldi.

69 genel seçimleri öncesinde bu siyasî hareketten ayrılan Necmettin Erbakan ve siyaset arkadaşları, muhtelif merkezlerden "Bağımız aday" olarak seçilip Meclis'e girdiler.

İlk etapta "Bağımsızlar Hareketi" şeklinde isim yapan bu siyasî yapı, 26 Ocak 1970'te kurulan Millî Nizam Partisi bünyesinde bir araya geldiler.

Bu siyasî parti, doğrudan doğruya Adalet Partisini hedef aldı; yani, AP'yi bölmeye ve onu iktidardan düşürmeye yönelik olarak faaliyetlerine devam etti.

Millî Nizam'ın isim babası Eşref Edib Beydir. Partinin "Kuruluş Beyannâmesi"ni ise, Necip Fazıl kaleme aldı ve bilahare B. Doğu mecmuasında neşretti.

Partinin 18 kişilik kurucular listesinde "Nurcu" kimliğiyle dikkat çeken iki önemli isim vardı: Ahmet Tevfik Paksu ve Hüsameddin Akmumcu.

Partinin çekirdek kadrosu içinde, Nurculara yakın duran başka isimler de vardı. Bunların marifeti ve teşvikleriyle "Risâle-i Nur dersleri"nin müdavimi olan kimseler MNP'ye üye olarak kaydediliyordu. Bu üye kayıtları, hatta ders arasında bile yapılıyordu. Öyle ki, Süleymaniye'deki meşhûr Kirazlı Mescid Sokağında bulunan derhaneye parti rozetini bile takıp gidenler oluyordu. (Bilâhare, bazı tedbirler alınarak bu halin önüne geçilmeye çalışıldı.)

Dini siyasete alet etme eğilimindeki MNP'nin vermiş olduğu manevi zarar, Süleymaniye'deki veya İstanbul'daki dershaneler ile sınırlı değildi. Ülkenin her tarafında benzer sıkıntılar başgösterdi. Zihnî ve fikrî kargaşa başını aldı yürüdü... Bu durum karşısında tedbir alma cihetine giden Zübeyir Gündüzalp ve beraberindeki Nur Talebeleri, 2-3 senedir haftalık olarak neşredilen İTTİHAD gazetesini günlük hale getirmek istediler. Ne var ki, o tarihte maddî gücü ve hisselerin yüzde 51'ini elinde tutan Salih Özcan buna razı olmadı. Bunun üzerine, yeniden istişareler yapıldı ve sonunda yeni bir "günlük siyasî gazete"nin çıkarılmasına karar verildi.

İşte, Yeni Asya, o kış-kıyamette ve bir dizi yokluklar içinde yapılan bu istişarî kararın sonucu olarak 21 Şubat 1970'te yayın hayatına başlamış oldu.

Meselenin "illiyet bağı"na dikkat ettiğimizde görüyoruz ki, Millî Nizam Partisinin siyaset sahasında aktif rol almasıyla birlikte, "Demokratlara istinad noktası" olan Nur Talebeleri de hemen harekete geçerek inisiyatif kullanmışlar ve bir "günlük siyasî gazeteyi" yayın hayatına kazandırmışlar. Özetle: 1970'in Ocak ayında MNP'nin kurulmasının üzerinden daha 30 günlük bir süre bile geçmeden Yeni Asya'yı kurma ihtiyacı duyulmuş.

Gariptir, Yeni Asya'nın yayın hayatına başlamasının üzerinden iki aylık bir süre geçtikten sonra, yine MNP'ye yakın duran bir gazete daha çıkarıldı: Hakikat... Enver Ören tarafından 22 Nisan 1970 tarihinde kurulan bu gazete, 29 Mart 1972 tarihinden itibaren Türkiye ismini aldı

Bu arada, aynı siyasî hareketin en ateşli savunucu olacak olan Millî Gazete, 12 Ocak 1973'te Hasan Aksay tarafından çıkarılmaya başlandı.

İTTİHAD günlük olacaktı

Yeni Asya'nın ilk kuruluş safhasını en iyi bilen ve bunları "İşte Hayatım" isimli kitapta kayda geçirenlerin başında Mehmet Kutlular gelir.

Kutlular, adı geçen kitabın 111. sayfasında şunları anlatır:

"Zübeyir Ağabey, (haftalık çıkan) İttihad'ın günlüğe geçmesini çok arzu ediyordu.

Aslında, İttihad olarak günlüğe de geçecektik. Ancak, yine Salih Özcan faktörü vardı karşımızda. Defalarca istişare yaptık, ağabeylerle birlikte. O toplantılarda ben de bulundum.

Biz, "Tamam, İttihad günlük olsun. Yalnız % 51'i cemaatin, % 49'u Salih Özcan'ın olması kaydı ile" diyorduk.

Çünkü, şirketlerde % 51 kimin ise mal sahibi, söz sahibi o oluyordu. Yarın bir olay çıktığında, "Al ceketini çık git. Sen buraya karışamazsın" sözüne muhatap olmamak, inisiyatifin cemaatin elinde olması için, böyle olmasını istiyorduk: % 51cemaat, % 49 Salih Özcan...

Salih Özcan ise inisiyatifin kendi elinde olmasını istiyordu. Çünkü, İttihad'dan biliyordu ki, biz onu yayın politikası noktasında hiçbir şeye karıştırmıyorduk. Hatta, yayın politikası noktasında askerlerin, millî istihbaratın onu sıkıştırdığını tahmin ediyorduk. Çünkü, bazen, "Yahu bunları şöyle yapın, böyle yapın" diye bize müdahale etmek istemişti. "Nur Çocuklar" tefrikası bunun bir örneği idi. Onu herhalde tehdit etmiş olacaklar ki, "Bu tefrikayı kesin" diye bize baskı yapıyordu. Biz de "Niye keseceğiz, ne var bunda?" diye onu reddediyorduk.

Yani, buna benzer şeylerde Salih Özcan bu rahatsızlığı duyduğu için; o, gazete günlüğe geçerken inisiyatifi, yetkiyi kendi elinde toplamak istiyordu.

Biz de buna ısrarla karşı çık- tık. Dedik ki: "Olmaz, inisiyatif cemaatin elinde olmalı. Bu, cemaate ait olan bir gazete. Ona hitap ediyor. Dolayısıyla, onun hukuku söz konusudur. Siz % 49'a sahip olacaksınız. Yine eskisi gibi bu gazete, bu cemaatin emrinde, cemaatin yönetiminde yürüyecek."

S. Özcan engeli aşıyor

Salih Özcan'la son toplantımızı, 1969'un sonlarında, Galip Gigin'in Fındıkzade'deki evinde yaptık. Tahirî Mutlu Ağabey de bu evde kalmıştı.

Toplantı münakaşalı geçti. Zübeyir Ağabey üzüldü. Salih Özcan'a ısrar etti: "Gel kardeşim, kabul et bunu da, bu iş bitsin" dedi... Kabul etmeyince, Zübeyir Ağabey—iyi hatırlıyorum—hiddetlendi ve kalktı. Tabîi, Zübeyir Ağabey kalkınca, Bekir Ağabey, Fırınacı Ağabey, biz de kalktık.

Zübeyir Ağabey o zaman, "Kardeşim, biz çıkaramaz mıyız bunu, biz bu adama muhtaç mıyız, kendimiz yapamaz mıyız?" dedi. Biz de "Ağabey! Sen emret, biz yapalım" dedik. "Yapın kardeşim!" dedi. Ondan sonra biz hemen hazırlıklara giriştik.

Bu arada gazete günlüğe geçmeden önce, Salih Özcan Arap ülkeleri seyahatine çıkmıştı. Oralarla ilgisi vardı. "Bir an önce günlüğe geçin. Ben hazırlıklı geliyorum" gibi bazı mesajlar gönderiyordu. Tabîi sonuçsuz, ümit mesajları idi bunlar. Tabir caizse, "gaza getirme"ye yönelik şeylerdi.

Salih Özcan, Allah selâmet versin, nev-i şahsına münhasır bir insandı. Mübalâğası, iltifatı çoktu.

Yukarıda değindiğim son toplantıda, onunla bağlar kopmasına, Zübeyir Ağabeyden "Biz yapalım kardeşim!" talimatını almamıza rağmen; o, "Günüğe geçecek gazete; siz merak etmeyin. Hazırlığınızı yapın, ben getiririm. Hatta İttihad'ı Arapça basın. Orayla anlaştım ben..." gibi tekliflerde bulunuyordu.

Arapça İttihad

Aslında, İttihad'ı Arapça da bastık; hem de kaç bin tane... Gönderdik de üstelik; ama dağıtılamadı bile. Dağıtacak adam bile hazırlamamıştı. Hâlbuki, en azından günlük çıkma aşamasında ihtiyacımız olacak para açısından, hiç değilse bir miktarı için bizi ümitlendirmişti. Fakat fiilî olarak hiçbir şey çıkmadı oralardan; bize söylediği gibi, aldı mı almadı mı, biz onu bilmiyoruz, ama iki müşahedemi burada aktarmak istiyorum:

Salih Özcan'ın âlem-i İslâmıla, Rabîta'yla ilgisi olduğundan, oralardan gelenleri, meselâ İhvan-ı Müslimin'den gelen insanları derse getiriyordu. Zübeyir Ağabey de, genellikle o derslerde bulunuyordu. Biz onlarda şunu görüyorduk: Salih Özcan hakkında, Nur Talebesi olup olmadığı bakımından tereddütleri vardı. Bunu açıkça soruyorlardı. Tabîi Zübeyir Ağabey de "Evet, Nur Talebesidir" diyordu.

Buna dayanarak, Salih Özcan'a hizmetin ihtiyaçları noktasından yardımcı oluyorlardı. Ama bu yardımlar cemaate ve hizmete aksetmiyordu."

Salih Özcan faktörü

Gerek İttihad gazetesi ve gerekse Yeni Asya gazetesinin kuruluş merhalelerinde etkili rol oynayan Salih Özcan'ı biraz daha yakından tanımakta fayda var.

Elinde ciddî mânâda finans gücü olduğu anlaşılan Özcan, elindeki bu gücü kullanarak söz konusu neşriyatta inisiyatif sahibi olmaya çalışır.

Bu halin, mutlaka ki önemli sebepleri vardır. Sebeplerin mahiyetini daha iyi anlayabilmek için, evvelâ bir önceki bölümde yarım kalan kısmı aktaralım.

O dönemin en yakın şahitlerinden biri olan Mehmet Kutlular, Salih Özcan ile ilgili ikinci müşahadesini şu sözlerle anlatır: "...Biz günlük gazeteyi (Yeni Asya) kendi imkânlarımızla çıkarmaya başladıktan sonra, Salih Özcan, (yüzde 51 hissesini elinde bulundurduğu) İttihad'ı bize devretmek istedi. Defalarca konuşmalar, görüşmeler oldu..."

"Bir seferinde, Ankara Sincan'da onun evinde, İttihad'ı devretme isteğini konuşmak için oraya gidiyorduk. Bütün ağabeyler de toplantıda bulunacaktı. Salih Özcan'ın evine doğru yürürken, Zübeyir Ağabey rahatsızlığından dolayı koluma girmişti. Koluma dayanarak yürüyordu.

"Zübeyir Ağabeyin şöyle bir endişesi vardı: 'Salih'e âlem-i İslâm'dan bir kısım insanlar, Nur Talebesi bilindiği için yardım ediyorlar. Salih ise, bunu hizmete ve cemaate aktarmıyor. Şahsında kalıyor.'.. Bu endişelerini doğrulaması bakımından, evinin önüne gelince bir apartman, yanında da tek katlı bir evi göstererek 'Kardeşim Kutlular! Hilâl Yayınları ve mecmuasıyla bu apartman dikilir mi?' sorusunu sormuştu. Hiç unutmadım. Bu, aynen kendi ifadesiydi.

"Zübeyir Ağabeyin endişelerini doğrulayacak başka ipuçları da vardı. Zaman zaman basında 'Nurcular Rabîta'dan para alıyor' gibisinden haberler çıkıyordu. Böyle konularda onların kulağı delik olduğundan, bu kabil haberler, sıhhat bakımından, 'Ateş olmayan yerden duman çıkmaz' cinsinden de olsa dikkat çekiciydi. Hâlbuki, biz Nurcular olarak böyle bir konudan haberdar değildik ve böyle bir yardımı da görmüyorduk. Dolayısıyla, benzeri haberlere mesnet olan yardım veya para akışı gibi konuların tek muhatabı Salih Özcan demek oluyordu. Tabîi ki bu gibi haberler doğru ise... İşin gerçeği bizzat Salih Beyden araştırılabilir." (İşte Hayatım: 114)

"Siyasî İslâm" fikrili

Salih Özcan (1929-2015), Risâle-i Nur'u Arapça'ya tercüme ile bu eserlerin âlem-i İslâm'da ilânâtını yapmak yerine, o

gider tam tersini yapar.

Nitekim, kendileri İhvân-ı Müslimîn hareketinin kitaplarını Türkçeye tercüme ile onların fikriyatını (Siyasî İslâm) ülkemize ithal (transfer) edenlerin başında gelir.

1983'te Turgut Özal'ın yardımı ile Faysal Finans Kurumu'nu kurdu. Kral Faysal'ın oğlu FFK'nın başkanı, kendisi de başkan yardımcısı oldu.

FFK, isim değişikliği ile önce Family Finans, sonra da Türkiye Finans Katılım Bankası oldu.

Salih Özcan, Üstad Bediüzzaman'ı her ziyaretinde mutlaka siyasî konulara girer. Millet Partililerin daha dindar olduğunu, onları desteklemek gerektiğini söyleyip durur. (Bkz: Son Şahitler'deki hatıraları.)

Zaman zaman azarlanmalara rağmen, bu tavrını yine de terk etmez; hatta, ömrünün sonuna kadar bu siyasî tavrını (Fevzi Paşa, N. Erbakan, R. T. Erdoğan) aynen sürdürür.

Salih Özcan, 1977 genel seçimlerinde Millî Selamet Partisi'nden Urfa milletvekili seçildi.

Aralık 2012'de vefat eden Mustafa Sungur'un Fatih Camii'ndeki cenaze merasimine katılan AKP'nin kurucu başkanı R. T. Erdoğan, konuşmasını bitirirken, şahsî inisiyatif kullanarak mikrofonu Salih Özcan'a uzattı ve onu şu sözlerle takdim etti: "Şimdi, mikrofonu Said Nursî'nin birinci talebesi Salih Özcan'a veriyorum..."

Hilâl Yayınları ile mecmuasının sahibi ve 12 Eylül 1980 Darbesine kadar Millî Selamet Partisi Urfa milletvekili olan Salih Özcan, 1983'te Turgut Özal'ın siyasî ve kânunî desteği sayesinde Faysal Finans'ı (Türkiye Finans) kurarak, bu kurumun başına geçti.

İstişare ile "Yeni Asya" ismi

Yeni Asya'nın kurucu kadrosu, yaptıkları her hizmetin usûl ve esaslarını istişare ile belirleyip icrasına öyle karar veriyorlardı. Nitekim, çıkarmayı düşündükleri günlük gazetenin ismini de aynı şekilde belirlemiş olduklarını görüyoruz. Yapılan bir dizi istişarenin ardından, bilhassa "Asya'nın bahtının miftahı, meşveret ve şûrâdır" vecizesindeki o derûnî mânâdan hareketle, alternatifler arasında "Yeni Asya" ismi ağırlık kazanıyor ve neticede bu isimde karar kılınıyor. Aşağıda okuyacağınız yazı, Mustafa Polat imzasıyla Yeni Asya'nın 21 Şubat 1970 tarihli ilk sayısında yayınlanmış olup "Neden Yeni Asya?" suâlinin de cevabını teşkil ediyor. İşte, 49 yıl evvel neşredilmiş olan o mânidar başyazı:

Aziz okuyucu,

Günlük gazetemizi "Bismillah" diyerek çıkarmaya başlarken, evvelâ onun ismi üzerinde duralım: Neden Yeni Asya?

Asya, kıt'a olarak insanlığın ilk vatanıdır. İlk insan, ilk Peygamber Âdem Aleyhisselâm, Asya toprakları üzerinde yaratıldığı gibi, insanlığın güneşleri olan peygamberlerin kahir ekseriyeti de Asya'da gelmiştir. Asya, aynı zamanda İslâmın ilk zuhûr yeri, insanlığı zulmet ve dalâletten kurtaran İslâm medeniyetinin beşiğidir.

Asya insanının mayası din ile yoğrulmuştur. Ve bütün kavimler Asya'da doğmuş, gelişmiş, büyümüş, sonra dünyanın dört bir köşesine dağılmıştır.

Asırlar boyu İslâm milletlerinin vatanı olan Asya kıt'asının üzerinde, iman-küfür mücadelesi devam etmiş, İslâm akıncıları Asya kıt'asından çıkarak, dalâlet, cehalet bataklığında boğulan Avrupa'yı kurtarmış, oraya adâleti, fazileti, insanlığı götürmüştür.

Cumhuriyetin beşiği (Asr-ı Saadet), demokrasinin beşiği de Asya'dır. İslâm demokrasisinin en muhteşem, en heybetli, en âdil, en faziletli idaresine Asya sahne olmuş, Asya'nın evlâdı olan Türk milleti de bu kıt'a üzerinde İslâm olmuş, bu kıt'a üzerinde İslâmın bayraktarlığını yapmıştır.

Asya, hak, adâlet ve fazilet mektebidir. İnsanlığın terbiyegâhı olmuştur. İnsanlığın kiblesi de Asya üzerindedir. Asya bugün geri kalmışsa, fazilet ve adâlet yerine, zulüm ve şerre sahne olmuşsa, bu sînesinde barındırdığı cevherin işletilememesi yüzünden olmuştur. Asya insanı Avrupalıların esareti altına girmişse, bu, İslâmın emrettiği şurâyı, meşvereti, istişareyi terk etmesinden olmuştur.

Evet, "Asya'nın bahtının miftahı meşveret ve şûrâdır." Onun bahtını, talihini açacak, onu geliştirip inkişaf ettirecek istibdat değil, diktatörlük değil, tahakküm değil; şûrâdır, meşverettir, cumhuriyettir... Yeni Asya, işte bu mâdeni işletmek, bu cevheri yeniden ortaya çıkarmak için gazetemize isim olmuştur.

Asya'yı hakikî vechesiyle, aslî mayasıyla ortaya çıkarmak, fazilet ve hüda üstüne tesis edilen medeniyetine kavuşturmak için çalışmaktan, gayret sarf etmekten, doğru yolu göstermekten asla geri durmayacağız: "Evet, Avrupa'nın medeniyeti fazilet ve hüda üstüne tesis edilmediğinden, belki heves ve hevâ, rekabet ve tahakküm üzerine bina edildiğinden, şimdiye kadar medeniyetin seyyiatı (kötülükleri) hasenatına galebe edip ihtilâlcı komitelerle kurtlanmış bir ağaç hükmüne getirdiği cihetle, Asya medeniyetinin galebesine kuvvetli bir medar, bir delil hükmündedir ve az vakitte galebe

edecektir. Çünkü, hakikat ondadır; hak zâyi olmaz; hakikatbin aldanmaz.”

Neşriyatımızı işte bu inanç içerisinde devam edecek, Asya’nın faziletini göstereceğiz. Nefret ve husûmet devri geçmiştir; sevgi ve şefkat devri başlamıştır. İyi ve güzel olanı göstermek, doğruyu ortaya koymak, hakkı müdafaa etmek esastır. Bundan asla vazgeçmeyiz.

İman ye’si, ümitsizliği reddeder. Rahmet-i İlâhiyeden ümit kesilmez. “Haklı şurâ, ihlâs ve tesanüdü netice verdiğiinden”, daima istişare yolunu seçecek, samimiyeti, birlik ve beraberliği telkin edeceğiz. “Biz muhabbet fedâileriyiz, husûmete vaktimiz yoktur” diyecek, kin ve nefretin cemiyetimizden kalkmasına çalışacağız. El ve gönül birliği, kalp ve kafa birliği içerisinde meselelerimizi hallededeğiz ki, “Yeni Asya”, kötülüğe, hevâ ve hevese galebe edebilsin.

Sonra da bütün kuvvetimizle haykıracağız: “Yaşasın sıdk, ölsün yeis! Muhabbet devam etsin. Şûrâ kuvvet bulsun. Bütün levh ve itab ve nefret, hevâ ve hevese tâbi olanlara olsun. Selâm ve selâmet, Hüdâ’ya tâbi olanların üstüne olsun.”

Z. Gündüzalp, yuvarlak lâfları sevmez; net konuşurdu.

Mehmet Kutlular’ın “İşte Hayatım” isimli kitabı, 2008 yılında yayınlandı.

O tarihten itibaren, zaman zaman “Keşke şu şu mahrem kısımlar olmasaydı” diyenler oldu; ancak, “Şu bölümde şöyle yalan-yanlış şeyler var” diyerek tekzipte bulunanlara rastlamadık.

Demek ki, bu “hatıra” türü kitabın tamamında yer alan bilgilerin sıhhat derecesi yüksektir.

İşte, biz de bu kanaate istinaden, sırası geldikçe ve münasebet düştükçe, o eserden bazı iktibaslar yaparak hakikatleri tebârüz ettirmeye çalışıyoruz.

Bugün iktibas edeceğimiz hatıra “Dördüncü Bölüm”de yer alan “Zübeyir Ağabey Yeni Asya gazetesi” başlıklı kısım.

Kutlular, burada şunları anlatıyor:

Zübeyir Ağabey gazeteye çok önem veriyordu. Gazeteyi ve yayın politikasını yakından takip ediyor, şekillendiriyordu.

“Hayır böyle değil, şöyle olacak” diye talimatlar veriyordu. Gazete ile ilgili her meseleyi de yakından takip ediyordu.

Gazeteye az gelse de, meseleleri telefonla hallediyordu.

Süleymaniye’de birlikte kaldığımız için, bu gibi konular problem teşkil etmiyordu; sık sık görüşme imkânımız vardı.

Zübeyir Ağabey yayıncılığın bir diğer kolu olarak kitap yayıncılığında da Mihrap Yayınevi’ni kurdu muştı. Gerekçesi, “Gazetede çıkan yazılar heder olmasın. Çıkan güzel tefrikaları, makaleleri toplayıp kitap yaparız. Hem, gazeteler para kazanmaz, geçmişte her zaman zarar ederek gelmiştir. Yayınevi, aynı zamanda o zararı kapatacak bir gelir kaynağı da olur” düşüncesi idi.

Zübeyir Ağabey, evliya menkıbeleri dahil hislendirici, duygulandırıcı yazıların da gaze- tede yer almasını isterdi: “Avam, biraz da bu hisle meselelere yaklaşır. Onların hislerini, duygularını harekete geçirmek lâzım” derdi. Hatta, Tarihin Şeref Levhaları gibi tutulan eserlerimizin tarzını, Ahmet Şahin’e bizzat Zübeyir Ağabey tarif ve telkin etmişti.

Yayıncılık meselelerinde Zübeyir Ağabey, hep Üstad’ın mu- tedil ve hikmetli tarzını devam ettirdi ve öyle olunmasını istedi. Aşırılıktan, mümkün mertebe kaçınıyorduk; hâlâ da öyleyiz.

Zübeyir Ağabey siyasî meselelerde de kat’iyen yuvarlak lâflar kullanmazdı. Hatta 1960 ihtilâlinden sonra 1961’de partiler kuruluyordu; Adalet Partisi kurulmuştu. O zaman Mende- res’in oğlu da dahil, bir kısım eski Demokratlar, Yeni Türkiye Partisindeydiler. Baskıyla mı, inanarak mı; bilmiyorum. Ayrıca, Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi de vardı. Halkın zihni karıştırılmaya çalışılıyordu.

Bir grup, “Demokrat Partinin, demokrat misyonun ömrü bitmiştir” derken, ikinci bir grup da “Hayır bitmemiştir” diyordu. Bunu diyenler, misyonun Yeni Türkiye Partisi’nde devam ettiğini, Menderes’in oğlu gibi birtakım Demokratların da, zaten orada bulunduğunu söylüyorlardı... Zübeyir Ağabey, “Hayır kardeşim” diyerek, o meseleyi kendisine göre Risâlelerden ve Üstad’dan deliller getirerek, “Demokrat Parti bitmemiştir, misyonu devam etmektedir. Bu misyon da Adalet Partisi’ndedir” diye kesin ve açık bir şekilde düşüncesini ortaya koyuyor ve sahip çıkıyordu.

Zübeyir Ağabey’de, yuvarlak ifade kesinlikle olmazdı. Hele söz konusu Risâle-i Nur, Üstad ve mesleği olduğu zaman... Net, kesin söyler ve tavrını ortaya koyardı. Yanlış anlaşılacakmış, karşıdakiler kırılacakmış, darılacakmış gibi endişelere onun yapısında yer yoktu.

(Devamı var)

Yeni Asya’nın takip etmiş olduğu üslûp, usûl ve esaslar belirleniyor.

Tarihen 1970’li yıllara gelindiğinde, dünyada olduğu gibi Türkiye’de dehşet verici bir buhran vardı: Hem fikrî ve siyasî,

hem de imanî ve ahlâkî sahada.

İman ile küfür cereyanlarının kıyasıya bir şekilde birbiriyle çatışmasının yanı sıra, ayrıca aynı ülkenin insanları sağcılık-solculuk ayağıyla, yahut komünistlik-faşistlik damgasıyla birbirinin canına-malına kastediyor, gözünü kırpmadan vurup kanını döküyordu.

Türkiye özelinde, ayrıca ve ilâveten bir anarşi ve terör havası pompalanıyordu. Allah'ın hemen her günü çöplüklerden veya sokaklardan cesetler toplanıyordu.

İşte, tam da bu kritik süreçte, tek başına iktidar olan "Hürriyetçi Demokrat" cephede yeni bir takım siyasî ayrışmaların işaret fişekleri (Erbakan ve Bozbeyli hareketleri) atılıyor, bölünüp parçalanmanın alarm zilleri zangır zangır çalmaya başlıyordu; dahası, maalesef ki başlamış durumdaydı.

Nur Talebeleri, işte tam da bu atmosfer içinde, neşriyat-matbuat sahasında da harekete geçtiler ve haftalık periyotlarla çıkarmış oldukları İttihad gazetesinin yanı sıra, ayrıca günlük bir gazete olarak Yeni Asya'yı çıkarmaya karar verdiler. Şimdi, "Yeni Asya" imzası ile çıkan ilk BAŞMAKALE yazısının geniş bir özetini takdim ediyoruz.

Memleketin Manzarası

"Türkiye'mizin siyasî ve içtimaî hayatı karışık bir devreye girdi. Günden güne kesafet peydâ eden, çoğalan husûmet çemberleri, halkı tedirgin etmeye başladı. Zümreler ve gruplar arasındaki kutuplaşma o derece tahrik edildi ki, her ân bir patlama beklenir hale geldi. Sanki fitili ateşlenmiş bir dinamit yığını ile karşı karşıya bulunuyoruz ve sanki herkes birbirini yemek için işaret bekliyor.

Ufak bir hareket, ufak bir kıpırdanış, ortalığın karışması, korkunç infilâkların peş peşe meydana gelmesi için kâfi gibi görünüyor: Gözler şimşeklenmiş, sinirler gergin, yüzhatları karışık, zelzeleden önceki çıldırtıcı sükût her şeye hakim. Öyle bir kara tablo ki, seyretmek bile güç."

(NOT: Bu "Başmakale"nin devam eden kısmında, politikacıların, memurların, işçilerin, esnaf ve tüccarın, köylü ve çiftçilerin hem sıkıntıları, hem yer yer ayyuka çıkan hâl-i pürmelâlleri tasvir edildikten sonra, sıra öğretmen, öğrenci ve askerlerin durumuna getirilerek, konuya aşağıdaki şekilde devam ediliyor. MLS)

"Talebeler, her türlü oyunun figüranı rolündeler. İşgaller, boykotlar, tahripler, tecavüzler birbirini kovalarken, tabancalara, tüfeklere sarılanlar çıkıyor. Üniversiteler, anarşi yuvası haline getiriliyor.

"Öğretmenler, kâhunsuz hareketlere zorlanıyor. Çareyi grevlerde bulanlar, memleket maarifini alt-üst eden icraatları tereddütsüz yapabilmenin serbestisi içinde gövde gösterisine kalkışıyor.

"Askerler, en karışık, en vahim politik oyunlar içerisine sürükleniyor, kışlaları parti ocağı haline getirmek isteyenler, havayı iyice bulandırıyor.

"Huzuru, sükûnu, emniyeti, asayişî düşünmek, bunların muhafazasına çalışmak ise, adeta suç sayılıyor. Memleket manzarası gerçekten hazin, gerçekten vahim...

"Peki, biz ne yapmak istiyoruz? Nereye gidiyoruz? Bütün bu tahriklerin sonu nereye varacak? Vatanın, milletin, memleketin hali ne olacak? Bunları düşünen pek az.

"Birkaç gün devam edecek olan bu yazı serisiyle, biz, akl-ı selim sahiplerine hitap edeceğiz. Vatanın kurtulmasını, emniyet ve asayişin, huzur ve sükûnun avdet etmesini isteyenleri yardıma çağıracağız. Meselelerimizi elbirliği ile nasıl halledebiliriz, buhranı nasıl atlatabiliriz, memleketi hem mânen, hem maddeten nasıl inkişaf ettirebiliriz?

"Bu gibi suâlleri cevaplandırmaya, doğru yolu göstermeye çalışacağız. Bunun için de, evvelâ usûl meselesini halletmemiz lâzım."

Yeni Asya, parola olarak meşveret ve şûrâyı seçti .

Yeni Asya'nın dinamik yayın kadrosu, yedi yıl müddetle çıkarmış oldukları gazetenin bir de yıllığını yayına hazırladılar. 1977'de ilk kez çıkartılan bu yıllığın baş kısmında, mutlaka okunması, bilinmesi ve asla unutulmaması gereken bir tür "manifesto" değerindeki prensipler manzumesini sıraladılar.

Özetle, Yeni Asya'nın hangi ihtiyaçtan doğduğunu, nasıl bir boşluğu doldurmaya çalıştığını, parola olarak belirlenmiş olan "meşveret ve şûrâ esasları"nın ne derece ehemmiyetli olduğu, inandığı doğru yolda şaşırmadan ve sarsılmadan ilerlemenin nasıl mümkün olabileceğinin usûl ve esaslarını gözler önüne serdiler... Aşağıda, o yazılardan ve ifadelere bir demet sunuyoruz:

Tarih, 21 Şubat 1970'i gösteriyor. Neşir hayatına çıkışının birinci gününde, Yeni Asya'nın manşeti bu idi: Boğaz Köprüsünün temeli atıldı... Artık, Asya ile Avrupa birbirine bağlanıyordu.

1970'ler Türk siyasî ve içtimaî hayatının yeni bir safhaya girmek üzere olduğu zamandır. Anarşi, kol gezer ortalıkta.

Eşkiyalar üniversiteleri, fabrikaları harp meydanlarına çevirmiştir.

Öldürülen gençler, yakılıp yıkılan yerler... Dışarıdan idare edilen ve vatan sathını istilâ eden tehlikelerle karşı karşıyayız. Köylüler, toprak kavgalarına sürüklenmek isteniyor. Devlet arazilerinin işgali, çiftliklerin yağma edilmesi, her tarafa yayılma istidadı gösteriyor: Politikacılar, amansız bir kavganın içinde. Talebeler, büyük hesapların figüranları. İşçiler kışkırtılıyor.

Diğer taraftan, Cumhuriyet tarihi boyunca mağdur edilen dindarlar vardır. Devr-i sâbıkta (tek parti dönemi), bu kimselere insan muamelesi bile yapılmamıştır. Çok partili dönemde, dindarlara karşı gösterilen bütün müsamaha da, kendilerini tam olarak üvey evlâtlıktan çıkaramamıştır. Bu vatanda onların da hakkı vardır ve olmalıdır. Ama...

O halde, Türkiye meselelerinin bu vatanın millî ve mânevî değerlere bağlı kimseler tarafından, ciddî, histen uzak ve mevcutlara göre daha gerçekçi bir şekilde ve ileri görüşle ele alınması zarureti ortada idi. Yani, Türk basınında bir boşluk vardı ve bu boşluk doldurulmalıydı. Slogan edebiyatı ile işlerin yürümeyeceği artık anlaşılmıştı.

Meşveret ve şurâ esaslarından hareket edilmeliydi. Aksi takdirde, doğru yolda, şaşırmadan ve sarsılmadan gitmek imkânsızdı. İstikametin ve şaşırmamanın esas alındığı Yeni Asya da kendisine parola olarak meşveret ve şûrâyı seçti.

Günlük siyasî gazete

Gazetemizin bütün neşir hayatı boyunca, hadiseleri gerçeklik ve ağırbaşlılıkla ortaya koyduğu ve öyle değerlendirdiği açıktır. Yeni Asya, böyle bir vazifeyi yerine getirmek için doğmuştur. Bundan başka, bir basın organı olarak, Yeni Asya'yı Yeni Asya yapan temel değerleri şöyle sıralayabiliriz:

* Yeni Asya için, hiçbir siyasî kuruluş ve menfaate âlet olmamak esastır.

* Memleketin sağlıklı ve istikrarlı bir şekilde gelişmesi yolundaki kaideleri ön plana almış ve mevcudu yıkarak, yerine yenisinin yapılması şeklindeki yıkıcı iddialarla çıkanların safında hiçbir zaman yer almamıştır.

* İnandığı meselelerin üzerine her şeyi göze alarak yürümüş ve memleket menfaatlerinin daima bayraktarlığını yapmıştır.

* Yeni Asya'da şahıslarla değil, görüşler ve görüşlerin şekillendirdiği hareketlerle uğraşmak esastır. Hiç bir zaman şahsiyetperestlik yapmamıştır; yapmaya da teşebbüs ve tenezzül etmemiştir.

* Yeni Asya, imkânları nâmütenahi geniş bir gazete değildir. Bu bakımdan, belki bazen eksik bilgi vermiştir; ama, yanlış asla! Daima doğru, daima samimi, daima haysiyetli ve ciddi olmuştur.

* Çığırkanlığa ve reklâm gazeteciliğine hiçbir zaman teşebbüs etmemiştir.

Şu halde Yeni Asya, şunun-bunun değil, hareket noktası olarak kabul ettiği temel kâidelerin gazetesidir. Doğruyu, edep dairesinde ve insan haysiyetine en yaraşır sûretinde söylemeyi boynunun borcu olarak telâkki eder.

Gazeteye evet; ama, edeplisine...

Demokrat misyon AP'de devam ediyor

Yeni Asya'nın 1970'teki ilk sayılarında olduğu gibi, 1977'de ilk kez çıkan Gazete Yıllığı'nda da, "Demokrat Parti misyonunun Adalet Partisi'nde devam ettiği" hususu, hiç şüpheye, tereddüde mahal bırakmayacak şekilde izâh ile ifade ediliyor.

İşte, bu iki kaynaktan yansıyan Yeni Asya ailesinin müşterek duygu ve düşünceleri.

Yeni Asya, bir siyasî buhran içinde doğdu. Burada biraz geçmişe dönelim.

1950'ye kadar devam eden CHP iktidarı, Demokratların seçimleri kazanmasıyla sona eriyordu. DP, takip eden 10 yıl boyunca, bu millete hizmet etti ve 27 Mayıs'ta (1960) yapılan darbe ile iktidardan uzaklaştırıldı. Parti kapatıldı ve mensupları yıllarca süründürüldü. Biri Başbakan, ikisi bakan, üç kişi idam edildi.

(NOT: İçişleri Bakanı Namık Gedik ile Yassıada'daki 11 mazlûm da işkence çektiler, ayrıca katledildi. MLS)

1960'tan sonra, o güne kadar seçimle iktidara gelememiş olan CHP ve onun şahsında İnönü hükûmet olmuştu.

Bir grup Demokrat, bütün aleyhteki şartlara rağmen Adalet Partisi'ni (AP) kurdu. Genel Başkanlığa Ragıp Gümüşpala seçildi. İki-üç yıl derken, 1964'te Gümüşpala vefat etti.

Parti başkanlığına adaylığını koyanlar, aynı devrin çocuklarıydı. Seçimi Sadettin Bilgiç'in kazanacağı tahmin edilirken, başkanlığı rakip aday Süleyman Demirel kazandı.

1965 seçimlerinden sonra iktidara gelen AP'nin kabinesinde Bilgiç ve partiye gönül vermiş, hatta kuruluşunda emeği geçmiş diğer politikacılar da vardı.

(NOT: Bununla beraber, parti içinde gruplaşmalar, çekişmeler başladı. "Demirelciler" ile "Bilgiççiler" diye isimlendirilen grupların birbiriyle rekabetkârâne faaliyetleri, bir süre sonra onları karşı karşıya getirdi. 41'ler hadisesi patlak verdi.

Bilgiç yanlısı 41 milletvekili, 1970'teki 3. Kabineye güvenoyu vermedi. Bu esnada, Erbakan başkanlığında Millî Nizam Partisi kuruldu. Adalet Partisi, bu dönemde çok büyük badireler atlattı. MLS)

"Bozuk düzen değişmelidir" sloganı, CHP'nin 1970'lerde ağzından düşürmediği sözlerin başında geliyordu.

1968'den itibaren bütün dünyayı, bu arada Türkiye'yi de istilâ eden anarşinin, mevcut hükûmetler tarafından önlenemediği öne sürülüyor ve bu sebeple "Bozuk düzen değişmelidir" deniliyordu. Ancak, Yeni Asya, CHP'nin kendisini değiştirmesiyle, bozuk düzenin değişmesinin aynı şey olduğunu söy- lemekteydi. İşte, Mustafa Polat'ın 11 Haziran 1970 tarihli yazısından bazı bölümler:

"Anayasa'dan tutun da, devlet mekanizmasının, hükümet statüsünün en basit noktasına varıncaya kadar her şey CHP markasını taşımaktadır ve o zihniyetin mahsulüdür.

"Bütün bunlarla beraber, dikkate değer bir nokta vardır, o da CHP'nin kendi kendini tenkit etmesidir. Bu parti, bugün eliyle kurduğu, yaşattığı, hatta yaşatılması için kan döktüğü sistemin hatalarını ispat ve ilân etmiştir: Anayasadan, plansızlıktan, prog- ramsızlıktan dem vuran CHP, bütün bu cinayetlerin faili olarak "Bozuk düzen" demekle, aslında kendini suçlamakta ve harakiri yapmaktadır.

"Yeni Asya, 10 Haziran'da (1970) milleti vazife başına çağırdı: Cinayetler devam ediyor. Türkiye'yi kızıl bir rejimin ağına düşürmek için elden gelen arda konmuyordu. Üniversite işgali, fabrika tahribi almış yürümüştü... Halk, vatanın batmasına asla rıza göstermeyecekti.

"En büyük buhranı, şüphesiz adâlet müessesesi geçirmekteydi: Anarşinin yayılmasında, kızıl ihtilâlcilerin cinayetlerinde, emniyet ve asayişin ortadan kalkmasında, adâlet müessesesinin oynadığı rol, ne polisin, ne jandarmanın, ne de hükûmetin acz ve zaafı kadar basit bir meseledir.

"Esasen, icra organlarının tesirsiz hale gelmesine, otoritenin sarsılmasına, başıbozukluğun hükümrân olmasına da sebep budur: Polisin yakalayıp adâlete teslim ettiği suçlunun serbest bırakılması, anarşistlerin müsamaha görmesi ve seyyar cephanelik haline gelen kızıl mili- tanların ellerini kollarını sallayarak aramızda serbestçe gezebilmesi bundandır.

"Şunu da ifade edelim ki, artık hak ve hukuk, kânun maddelerine göre değil, hâkimlerin siyasî düşünce ve kanaatlerine göre değerlendirilmekte ve şekil değiştirmektedir. Kânunun suç saydığı bir fiilin, Danıştaydan, Yargıtaydan, Anayasa Mahkemesi'nden beraatle geçmesi karşısında, hiçbir müeyyide mevcut değildir. Buhranın vehameti de buradan doğmaktadır.

"Evet, adâlet buhranı içinde çalkalanan Türkiyemiz, Anayasa felâketine uğramıştır. Bu felâketin bertaraf edilmesinden başka çıkar yol yoktur.

"O halde yapılacak iş, muvakkat tedbirler ve tenkitlerle meseleyi geçiştirmek, halkı aldatmak değil; köklü ve müessir tedbirlerle, buhranın asıl kaynağını kurutmaktır." (Yeni Asya 77 Yıllığı: 79)

12 Mart Muhtırası, darbe tahribatını yaptı

Darbe ve muhtıralar, Türkiye'ye yapılabilecek en büyük kötülük, hatta tam bir ihanet hükmüne geçmiştir. Zira, insanî, medenî, hukukî, siyasî, ikdisadî, askerî..., velhasıl hemen her sahadaki gelişmesine bir nevi takoz koymuş ve engel olmuştur.

İşte, o ihanetlerden biri de 1971'deki 12 Mart Muhtırası'dır.

Orduyu siyasî ve ideolojik emellerine âlet eden üst komuta kademesi, 12 Mart günü, Cumhurbaşkanlığı'na, Meclis Başkanlığı'na ve Senato Başkanlığı'na hitaben gönderilen ve Türkiye Radyoları ögle bülteninde okunmak üzere hazırlanan muhtıra metni şöyledir:

1- Meclis ve hükümet, süregelen tutum, görüş ve icraatlarıyla yurdumuzu anarşi, kardeş kavgası, sosyal ve ekonomik huzursuzluklar içine sokmuş, Atatürk'ün bize hedef verdiği uygarlık seviyesine ulaşmak ümidini kamuoyunda yitirmiş ve Anayasanın kendi ülkesini işgal eden ordu öngördüğü reformları tahakkuk ettirememiş olup, Türkiye Cumhuriyeti'nin geleceği ağır bir tehlike içine düşürülmüştür.

2- Türk milletinin ve sinesinden çıkan Silâhlı Kuvvetleri'nin bu vahim ortam hakkında duyduğu üzüntü ve ümitsizliğini giderecek çarelerin, partiler üstü bir anlayışla meclislerimizce değerlendirilerek mevcut anarşik durumu giderecek anayasanın öngördüğü reformları Atatürkçü bir görüşle ele alacak ve inkılâp kanunlarını uygulayacak kuvvetli ve inandırıcı bir hükûmetin demokratik kurallar içinde teşkili zarurî görülmektedir.

3- Bu husus sür'atle tahakkuk ettirilemediği takdirde, Türk Silâhlı Kuvvetleri kanunların kendisine vermiş olduğu Türkiye Cumhuriyeti'ni korumak ve kollamak görevini yerine getirerek, idareyi doğrudan doğruya üzerine almaya kararlıdır.

Yukarıdaki "darbe tehditli" muhtıra üzerine, Başbakan Demirel, kuvvet komutanlarını görevden almayı ihtiva eden bir

hükümet kararını hazırlattı ve bunu Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay'a götürüp onaylatmak istedi. Ne var ki, saatlerce uğraştığı halde, telefonla olsun Sunay'a ulaşamadı, randevü alamadı ve sonunda istifa etmeye mecbur kaldı. Demirel'in istifa mektubu şöyledir:

Cumhurbaşkanlığı Yüce Katına,

Genelkurmay Başkanı ve Kuvvet Komutanları tarafından zat-ı devletlerine, Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi Başkanlarına tevdi edilip bugün Türkiye Radyolarının saat 13.00 bülteninde Türk Kamuoyuna duyurulan muhtıranın Anayasa ve hukuk devleti anlayışı ile telifini mümkün görmediğimizden, hükûmetin istifa kararı aldığını saygı ile arz ederiz.

Gerek muhtıraya karşı ve gerekse muhtıra sonrası yaşanan gelişmeler karşısında, gayet cesur ve merdâne bir tavır takınan Yeni Asya gazetesi, hukuk, hürriyet ve demokrasi adına üzerine düşeni bihakkın yerine getirmeye çalıştı.

Gelişmelerin özetini, 77 Yılığını'dan takip edelim...

Anayasanın, hukuk kaidelerinin ve İnsan Hakları Evren Beyannâmesinin ışığı altında, 12 Mart Muhtırası ve devamındaki gelişmeler, 22 Mart 1971 tarihli Yeni Asya'nın Başmakalesinde özetle aşağıdaki şekilde tahlil ediliyor:

"Cumhurbaşkanı, mevcut siyasî parti idarecileriyle yaptığı görüşmeden sonra, 19 Mart günü, Başbakan olacak partilerüstü milletvekili bulmuştur. Bu milletvekili, eskiden beri sâdik bir CHP'li olan Nihat Erim'dir.

"Hadiselerin bu şekilde seyri ve muhtemel gelişmeler üzerindeki düşüncelerimizi şu birkaç noktada belirtmek isteriz:

1- Bir defa, ordunun müdahalesi ve mevcut kabinenin istifası vukû bulduktan sonra seçilecek Başbakanın, hakikaten gergin havayı yumuşatabilecek bir kimse olması lâzım. Ne var ki, yeni Başbakan namzedi, senelerdir CHP'lidir. O halde, muhtıranın gayesinden saptırılması mevzubahistir.

2- 12 Mart'an sonra en çok sözü edilen mevzulardan biri "Anayasaya uygunluk"tur. Halbuki, bir CHP'linin Başbakan yapılmasıyla, Anayasanın âmir hükümleri çiğnenmiştir. Buna ilâveten, Cumhurbaşkanı, Başbakan namzedini parlamentodaki ekseriyet partisi mensupları arasından tayin eder ve etmeli. Halbuki, gelişmeler bambaşka cereyan etmiştir.

3- Demirel kabinesi, güvenoyu alarak vazifeye başlamıştı. Ona güvenoyu verenleri, onun dışında birine güvenoyu vermeye zorlamak, Anayasayı zorlamak olur.

4- Demirel'in bütçesi, Meclislerden (TBMM+Senato) geçmiştir. Oysa, yapılan şey, Meclis'in tasdik ettiği bütçeye başkasının konmasını temin etmektir. Güvenoyu istismar edilmiştir.

5- Cumhurbaşkanının, partilerden yeni Başbakanı desteklemelerini istemesi, Anayasanın açık ihlâli demektir.

6- "Bana itimad oyu vermezseniz, ordu iktidara el koyar" diyebilen bir kimsenin Başbakanlığa getirilmesi, memleketin geleceği açısından endişe vericidir.

Demokrasiden yana; her türlü diktaya karşı

Doğru siyaset nasıl yapılır? Yanlış ve zararlı siyasete nasıl karşı çıkılır? Türkiye, İslâm dünyası ve insanlık âleminin siyasî problemleri nasıl ve ne şekilde çözülebilir? Fert, aile ve cemiyeti saran bulaşıcı hastalıkların önüne nasıl geçilebilir? Bu hastalıkların tesbit, teşhis ve tedâvisi hangi usûl ve esaslar dahilinde yapılmalı?

Yeni Asya, daha ilk sayılarından itibaren bu hayatî soruların cevabını araştırıp bulmaya koyulmuş. Aradan geçen yaklaşık yarım asırlık yayın hayatı boyunca da, hem aynı ana ekseninde yürümeye gayret göstermiş.

İnsanı merkeze alan ve insanlığın temel ihtiyaçlarını karşılamayı en mühim bir vazife olarak addeden Yeni Asya, tâ başından itibaren, problemlerin öncelikleri arasında gördüğü siyasî istibdat ve diktatörlüğe bütün kuvvetiyle muhalefet etmiş. Bundan dolayı da, çok ağır bedeller ödeyegelmiş.

Bununla beraber, Yeni Asya'nın yaptığı yegâne şey, menfi ve müstebid bir siyasete sadece "muhalefet etmek"ten ibaret değildir. Yani, sırf bir "karşıtlık siyaseti" gütmüyor. Belki, hepsinden önemlisi, gerçekte bir "idare san'atı" olan demokratik siyasetin, doğru, istikrarlı istikametli ve liyakatlı bir şekilde nasıl yapıldığına, yahut nasıl yapılması gerektiğine sürekli şekilde tahşidat yapıyor ve yönetici kadrolara bu meydan ışıktutmaya çalışıyor.

İşte, bizim de uzun müddet yapmış olduğumuz araştırmalar ve hayatta olanlarla yaptığımız görüşme ve müzakereler neticesinde ulaştığımız, elde ettiğimiz bilgiler bütünüyle bu yönde. Şimdi, o araştırma, müzakere ve bilgilenmelerden derlemiş olduğumuz bazı hakikatleri maddeler halinde sıralamaya çalışalım.

Yeni Asya hürriyetçi ve cumhuriyetçidir. Her türlü fikir ve inanç hürriyetinin sağlanmasından yanadır. Kendi fikrinin, dâvâsının hak ve doğru olduğuna inanan kimse, bu sahada yasakçı ve baskıcı politikaları doğru bulmaz; bunları savunmaz ve uygulanmasını istemez.

13 Mayıs 1970 tarihli Yeni Asya

Esâsen, fikirlerin çatışmasında hakikat pırıltıları çıktığı gibi, fikirlerin birleşmesinden de, ortaya muazzam bir güç, kuvvet, enerji ve sinerji çıkar.

Velhasıl, hürriyete tam ve kâmil mânada taraftar olmak, aynı zamanda kendine ve dâvâsına güvenmek demektir.

Yeni Asya demokrattır. Çok partili sistemi savunur. Bu sebeple, tek parti rejimine de, sistemine de, zihniyetine de şiddetle karşıdır.

İktidar, her türlü rejimde olur, olabilir. “Bir muvazene-i adâlet ve musavât olan muhalefet” ise, sadece demokrasilerde var.

Dolayısıyla, demokrasinin öncelikli şartlarından biri, her partinin, her siyasî fikir ve cereyanın rahat ve serbest bir şekilde kendini ifade etmesi, ayrıca varlığını idame ettirebilmesi gerekir.

Aksi durumda, demokrasinin lâfzî söz konusu olsa bile, ruhundan ve hakikî mânasından söz edilemez. Olsa olsa, faşizan bir demokrasiden söz edilebilir ancak.

Yeni Asya darbeye, din adına da olsa darbeciliğe ve her türlü cunta faaliyetine karşıdır.

Bu müstakim duruşundan dolayıdır ki, Türkiye’de yapılan darbelere bütün kuvvetiyle karşı geldiği gibi, özellikle 1954’ten bu yana İran, Irak, Libya, Pakistan, Mısır ve diğer komşu veya kardeş ülkelerde vukû bulan kanlı-kansız bütün darbelere de hep karşı gelmiştir; bazı dindarların aksine olarak...

Yeni Asya meşveret ve şûrâdan yanadır. Dahası, meydân-ı zuhûra çıktığı zamandan beri parola haline getirmiş olduğu bu temel prensibi, yapılan hizmetlerin “olmazsa olmaz” şartı haline getirmiştir.

Evet, meşveret ve şûrâ, bu gazetenin olduğu kadar, temsil etmiş olduğu câmianın da, bilumum hizmetlerinin âdeta varlık sebebi ve hikmet-i vücudu şeklinde umumî kabul görmüştür.

49 senedir bağrında taşıdığı ve kesintisiz şekilde nazara verdiği “Asya’nın bahtının miftahı, meşveret ve şûrâdır” vecizesini ihtiyar etmiş olması, esasen bu meseledeki tartışılmaz ve şüphe götürmez hizmet prensibinin en parlak, en hayattar bir nişânesidir.

Bu noktada denilebilir ki: Yeni Asya “meşveret ve şûrâ”yı terk ettiği gün, kendisi de bitmiş, tükenmiş ve hikmet-i vücudu ortadan kalkmıştır.

Rabbim, kıyâmete kadar Yeni Asya’nın “meşveret ve şûrâ” ile yapmış olduğu neşir hizmetini bozmadan, istikametini değiştirmeden idame ettirsin.

Gazete çıkarken yaşanan maddî sıkıntılar

Mevsim, kış – kıyamet. Tarih, 1970 Şubat’ı. Elde – avuçta para yok; ama, yine de gazete çıkacak... Peki, nasıl olacaktı bu iş?

Evet, bir siyasî buhran içinde doğan Yeni Asya’nın kuruluş vetiresinde, anlaşılan o ki, maddî sıkıntı da had safhada.

Öyle ki, çıkacak günlük gazetenin, ilk etapta sadece İstanbul ve çevresine dağıtım yapılması düşünülüyor. Çünkü, Türkiye genelindeki dağıtım, o günkü şartlarda çok masraflı görünüyor. Altından kalkılacak gibi değil.

Hizmetin bu yönüne Mehmet Kutlular bakıyor. Birinci derece sorumlu ve selâhiyetli odur.

Kutlular, “İşte Hayatım” isimli kitabında, gazetenin isim tesbitinden başlayarak, o kritik dönemde yaşanan maddî sıkıntıları, ilgili kitaptan aşağıda iktibasen verdiğimiz ifadelerle anlatıyor.

Sayfa 119: Günlük gazetenin isim tesbiti Zübeyir Ağabey zamanında oldu. Yani, o henüz hayatta idi.

Bu isim, teklif edilen bir çok ismin arasından seçildi. Tercih noktasında, Üstad Hazretleri’nin âlem-i İslâm’da Asya küt’asının geniş ve büyük olması yönüyle, “Asya’nın bahtının miftahı meşveret ve şûrâdır” sözünü esas alarak, benzeri işaretler birer sebep olarak addedildi.

Bir diğer husus, iddiasız ve mutedil görünen bir isim olması. Ayrıca, yayın hayatına geçiş gününden bir önceki gün Asya’yı Avrupa’ya bağlayan Boğaz Köprüsü’nün temeli atılmıştı. Bu tevafuk da “Yeni Asya” isminin tercihinde rol oynamıştı. Hatta, ilk manşetimiz ve Mustafa Polat’ın başyazısının konusu bu haberi duyuruyor ve yorumluyordu. Böylece, Yeni Asya 21 Şubat 1970’de yayın hayatına başlamış oldu.

Mehmet Kutlular, “İşte Hayatım” isimli kitabında, yakın tarih olaylarına ve bilhassa İttihad ile Yeni Asya’nın kuruluş safhasına tanıklık edip önemli ölçüde ışık tutuyor.

İlk etapta, Anadolu’ya dağıtım yapılmayacaktı. Çünkü Anadolu dağıtımını büyük bir malî külfet getiriyordu. Sadece İstanbul dağıtımını olacaktı. Anadolu dağıtımını, ancak resmî ilân hakkı elde edip, belirli mukannen bir gelir garantisine kavuştuktan

sonra gerçekleştirebileceğimiz bir durumdu. O zaman resmî ilân hakkı elde etme süresi altı aydı.

Bu şartlarda günlük bir gazetenin, resmî ilân hakkı olmaksızın, altı ay süre ile çıkmasını sağlayacak meblâğı 150.000 TL. olarak tesbit ettik. Altı ay için 150.000 TL. lâzımdı. Bu parayı bulabilmenin planlarını yaptık.

Tam çıkmaya yakın, Mustafa Polat (Allah rahmet eylesin), Gürbüz Azak (O da İttihad'da ressam olarak çalışıyordu) kendi aralarında konuşmuşlar; gazeteyi Anadolu'ya da dağıtmamız gerektiğini, bunu şiddetle istendiğini bildirdiler bana.

İstanbul'dakiler de, "Olur mu? Ne yapıp yapalım, Anadolu'ya da gönderelim" diyorlardı.

"Kardeşim! Bu kolay değil, paramız yok" karşılığını verdim. "Ağabey, çok fazla para lâzım değil. 150.000 TL ile olur bu" diyerek, beni ikna etmeye çalıştılar.

"150.000 TL bulurum da, 'Bununla resmî ilâna nasıl geçeriz'i düşünüyorum ben?" diye direttimse de; onlar, 'Ağabey sen hiç merak etme' dediler ve beni ikna ettiler. Biz yayına başladık. Gazeteyi, ilk 15 gün dağıtımına kabul etmediler. Kendi imkânlarımızla Anadolu'ya gönderdik.

Şimdi olduğu gibi iki dağıtım şirketi vardı: Gameda ve Hür Dağıtım. Hür Dağıtım on beş gün sonra bizi kabul etti. Ama, para su gibi gitmeye başladı. Malî yönden kriz baş gösterdi. "Karz-borç toplayalım" dedik. O zamanın şartlarında karz da yetmedi.

Sonra dindar, bize de dost, Osman Alptekin isminde bir zat vardı. "Alptekin Konfeksiyon" isimli bir firması vardı. Bize, "Siz cemaatsiniz, gazetesiniz. Ben size konfeksiyon malı vereyim. Bunları satıp parasını kullanın. Bana bir sene sonra ödersiniz" dedi. (Konfeksiyon işinde para tahsili hep uzun vadeli. Malı senetle, altı ay bir sene vadeli verirler.) Bize de cazip geldi. "Olur" dedik. "150.000 TL'sına, altı ay da resmî ilâna geçeriz" demişti, Mustafa Polat ve Gürbüz Azak. Rakam tam 1.050.000 TL'sına yükseldi, resmî ilâna geçme süresi içinde. Tabii, her ikisine de, "Siz beni aldattınız, hiç alâkası var mı bunun 150.000'lerle" diye çıkışınca; onlar da, "Ağabey! Biz öyle demesek sen de buna evet demezdin" diyorlardı.

Harikulâde bir istihdam örneği

Sadâkatli bir dâvâ adamı olan Zübeyir Gündüzalp, insanları hizmet dairesi içinde istihdam etme tarzında da harikulâde bir bilgi, sezgi ve tecrübeye sahipti.

Yeni Asya gazetesinin imtiyaz sahibi olan Mehmet Kutlular, onun bu yönünü şöyle anlatır:

Zübeyir Ağabey, kimlerin gazetede çalışmasının uygun ol- duğunu bize bildirirdi. Özellikle dersanelerde kalanlar, yani Nur Talebeleri açısından.

Buradaki ölçüsü, Üstadın yaklaşımından kaynaklanmakta idi. Siyasî ve sosyal olayları doğru değerlendiremeyecek kadar sâfi kalp insanların, bırakın çalışmasını, gazeteye gitmelerini bile istemezdi.

Meselâ, Eyüp Ekmekçi'yi gazeteye göndermezdi. Abdülvahid'in gazeteye gelmesini pek fazla istemezdi. Sabahaddin Aksakal'a şunu söyledi: "Kardeşim! Sen diplomayı ver, orada yazı işleri müdürü ol; ama çok fazla gazeteye gelme."

Sabahaddin de pek fazla gazeteye uğramazdı.

Zübeyir Ağabey, benzeri bazı insanların gazeteye geldiği za- man, zarar göreceklərini biliyordu. Çünkü, Üstad Hazretleri de herkese gazete okutmuyordu: "Siz tesir altında kalırsınız" diyordu. Gazeteleri okuma, araştırma göre- vini Zübeyir Ağabey ve ona benzer kimselere vermişti.

Tabii, Zübeyir Ağabeyin bazı insanlar için geçerli bu görüşü, onların gazeteye gelmelerine karşı olduğundan değildi. O arkadaşın mizacının, yapısının müsait olmadığını bildiği içindi. Onu zarardan korumak içindi.

Diğer taraftan Ali Uçar'a da "Kardeşim! Sen git, gazetede çalış, yazı yaz, mûsahhihlik yap" diyordu. AliUçar'ı çalıştıramıyorduk, o ayrı bir meseleydi. Veya Selâhaddin Şafak, dershanede kalıyordu. Aldığı talimatı, "dersanede kalmak, gazetede çalışmak ve mektepte okumak" olarak ifade etmişti.

Yani Zübeyir Ağabey, arkadaşları kabiliyetlerine, fitratlarına, mizaçlarına göre yönlendiriyor, bir kısmını çalışmaya ve yazı yazmaya teşvik ediyordu. Bazılarına da "Kardeşim sen gazeteye gitme" diyordu... Hakikaten, hangi şeyi tutsa orada fânî olan, akıldan çok duygularıyla hareket eden, iradesine tam hâkim olamayan kimselerin hizmette fânî olmaları daha uygundu. Zaten, diğer taraftaki işleri yapanlar vardı.

Bu durumda, gazeteyle meşgul olmaları hem kendi açılarından, hem de hizmet açısından uygun olmayan arkadaşların, "Zübeyir Ağabey, zaten bizi gazeteye göndermiyordu. Dolayısıyla o, gazeteye karşıydı" demeleri mantıklı değildir. İnsaflı bir değerlendirme de değildir.

Hatta hiç unutmam, bir gün topluluk içinde rahmetli Bayram Ağabey konuşurken bir konu geldi. Bazıları da maksatlı olarak, "Üstadın gazetelere karşı tutumu nasıldı?" diye sordu. Bayram Ağabey de "Üstad bize kat'iyen gazete okutturmazdı" dedi.

Ben de rahmetli Bayram Ağabeye “Ağabey! Üstad Hazretleri hiç kimseye mi okutmazdı, yoksa size mi okutmazdı?” diye sordum.

O zaman dedi ki: “Kardeşim, bize okutmazdı! Üstad Hazretleri gazeteleri her gün aldırırdu, ama Zübeyir Ağabeye veya onun gibilere okuturdu. Üstad ‘Siz hissinizle okuyorsunuz, tesir altında kalabilirsiniz; ama bu taşkafalı tesir altında kalmaz’ diyordu.”

Bu durumun tersi ise, yani gazetede çalışanların dersane ile ilişkileri konusunda ise tam bir akış söz konusu idi. Gazete, dersane ve ders bütünlüğü vardı. En azından Cumartesi günleri yazar ve çizerlerimiz o umumî derslerde bulunurdu. Yeri gelmişken, bir şeyi daha belirtmek isterim: Zübeyir Ağabey, daha İttihad kurulmadan bile önce “Kardeşim tek bir oda da olsa Cağaloğlu’nda bir yerimiz olsa” diye bir hasretini belirtirdi.

Çünkü Cağaloğlu, İstanbul’da fikir akımlarının, cereyanların merkezi idi. Her grubun, bir takım yalan-yanlış grupların, orada yerleri vardı. Gençler oralara gidip yanlış şeylere saplanıyorlardı. Zübeyir Ağabey “Yani biz de orada böyle bir yer açsak, iki top kâğıt atsak, görünüş ola- rak’ Bunlar da kâğıtçılık yapıyor’ diye; ama asıl orada, gelen gidenle ilgilensek” diyordu.

Sonra Cenâb-ı Hak bize orada gazete binası verdi. Hakikaten de o günün şartlarında gazete çok büyük hizmet etti, merkezîleşti, uğrak yeri oldu. Sanıyorum, diğer İslâmî hareketlerin, bir ölçüde istikrarlı ve istikametli gitmesinde de fonksiyonu oldu; bilhassa sonraki sosyal olaylarda.

Binamız, sadece Nur Talebelerinin uğradığı bir yer değildi; diğer İslâmî cemaatlerin mutedil olanlarının da danışma yeri gibiydi. 1968-69’a kadar İstanbul’da Mahmut Efendi dahil, onun yakın adamlarının, bizimle irtibatı vardı. Birçok meselede gelip danışıyorlardı. 1969’dan sonra dengeler biraz bozuldu: Bilhassa MNP’nin kurulması ve siyasal İslâm anlayışının yaygınlaşması sonrasında...

İttihad ve Yeni Asya’nın yayın esasları

Yeni Asya gazetesi, hemen her yönüyle İttihad’ın devamı mahiyetindedir.

Değişen şey, gazetenin ve imtiyaz sahibinin ismi ile yayın periyotlarıdır. Yani, biri haftalık (Ekim 1967), diğeri günlük (Şubat 1970) “siyasî gazete”dir.

Bunun dışında, aralarında herhangi bir faklılık, ayrılık, gayrılık tarafı yoktur. Öyle ki, “yayın politikası, yayın esasları” yahut, “yayın prensipleri” diye isimlendirilebilecek 18 maddelik “Şartnâme”leri dahi aynıdır.

İşte, bundan yarım asır evvel istişare ile belirlenen, günümüzde halen geçerliliğini muhafaza eden ve 18-25 Temmuz 2016 tarihlerinde “Yeni Asya’dan Size” köşesinde de aynen neşredilen o maddeler.

Buyrun, birlikte okuyalım.

Madde-1 ve 2) Salih Özcan, imtiyaz sahibidir. Mustafa Polat umumî neşriyat müdürüdür.

Madde-3) Gazetenin personelini tayin ve lüzumu halinde tebdil, umumî neşriyat müdürüne aittir.

Madde-4) Gazetenin politikası; sahibi ve umum müdürünün de dahil olduğu bir istişare heyeti tarafından tayin edilir. İstişare heyetindeki kimseler Salih Özcan, Mustafa Polat, Abdurrahman Nuri, Halil Küçük, Ahmed Şahin, Rüştü Tafral, Mehmet Kutlular, Mehmet Fırıncı ve Mehmet Birinci’dir. Karar ekseriyetle verilir.

Madde-5) Sermaye 30 Ağustos 1968’e kadar Salih Özcan tarafından temin edilecek. Sermayenin geri alınması; intişarın altıncı ayından sonra, ikibinden az beşbinden çok olmamak üzere çekilebilecek.

Madde-6) Gazetenin sahibi (Salih Özcan) umumî neşriyat müdürü gibi maaş alacak ve sermaye olarak yatırdığı parayı tamamen çektikten sonra, artık para çekemeyecek; kâr, gazetenin döner sermayesi olarak kalacak ve inkişafına sarf edilecektir. Gazete kapandığı takdirde, sermaye ve mal durumu istişarenin kararına göre tasarruf edilecektir.

Mukavelede değişiklik de ancak istişarede bulunanların kararına göre olacaktır.

Madde-7) Neşriyat Müdürünün işinden çıkarılma vesaire durumları müşavereadaki kimselere aittir. (Yeni Asya’nın Notu: Görüldüğü gibi, buraya kadarki maddeler daha ziyade teknik ve konjonktürel bir nitelik arz ediyor. O günün şartlarında bu hizmet için ehil görülen kimselerden teşekkül eden bir istişare heyeti oluşturulmuş. Çıkarılan gazetenin sermaye boyutu ile ilgili bazı esaslar belirlenmiş. Sonraki süreçte ortaya çıkan fikir ve yaklaşım farklılıkları neticesinde, sermayeyi koyan Salih Özcan’la yollar ayrılmış. Ve Yeni Asya, Salih Özcan’sız yola çıkmış.)

Madde-8) Gazete Risale-i Nur’a aykırı neşriyat yaptığıında, istişaredeki kimselerin kararıyla kapatılır. Sahibi ve neşriyat müdürü bu isimle bir gazete çıkaramaz.

Madde-9) Kitap tanıtma işi, istişare kararıyla yapılır.

Madde-10) Gazetede neşriyatta, halde ve mazide Risale-i Nur’un aleyhindeki kimselerin yazıları neşredilmez.

Madde-11) Risale-i Nuru devamlı mütalâa ile meşgul olup, Risale-i Nurun meslek ve meşrebiyle halen ve kalen yaşayan bir Nur talebesi, herhangi bir husus hakkında, Risale-i Nurdan ve Üstadımızdan me'haz göstererek tenvir ve ikaz edici birşey söylerse, istişaredekiler onu kemal-i hürmetle dinleyecek ve nazara alacaktır.

Madde-12) Risale-i Nur parası, sermayesi elinde toplanan herhangi bir Nur talebesi veya Nur nâşiri gerek re'sen, gerek dolayısıyla gazeteye ortak olamaz.

Madde-13) İstışaredeki kimselerden sahip, müdür ve orada memur olarak çalışandan başka biri, istışaredeki kimselerin izni olmadan gazetede maaşlı olarak çalışmayacak. Bu şahısların gazeteden maddeten istifadeleri hiçbir çeşit ve surette olmayacaktır.

Madde-14) İstışaredeki kimseler, burada (İstanbul'da) her zaman hazır oldukları için tercih edilmiştir. Bu itibarla Risale-i Nur'dan ve Üstaddan ve geçmiş hadisattan me'hazlar göstererek de, herhangi bir Nur talebesi ile istışare edilebilir. Onun tenvirkâr fikirleri kemal-i hürmetle nazara alınır.

Madde-15) İstışarenin adabına son derece riayetkâr olunacak. Müdavele-i efkâr ve istışare esasında cahillerin sıfatı olan laftan kuşkulanma, alınma, evham etme, kızıp tehevvue gelme, bağırıp çağırma gibi amiyane şeylerden son derece içtinab edilecektir. Kanaatlara hürmet, muhabbet ve müsamaha bu kimselerin şiarı olacaktır.

Madde-16) İstışaredeki kimseler namına, onlardan habersiz olarak, istışareye dahil bir kimse, başkalarınca sorulacak herhangi birşeye tek başına cevap veremez. Not alır, gelir, istışare edeceklerle istışare eder.

Madde-17) İstışaredeki reyler arz ve izhar edilirken, indî, şahsî veya sair meslek, meşrep ve cereyanlardan mülhem şeyler söylenmekten kaçınılıp delil ve me'hazdan, Risale-i Nur'un meslek, meşreb ve tarzından ilham alınmaya çalışılacak ve rıza-yı ilâhî ile hareket edilecektir.

Madde-18) Dine hizmet gayesinde olanlarla görüşüp konuşmalarda, başka cereyanlarda görünen iftira ve ittihamlarla, şöhratperestlik ve maddî menfaatler gibi gayet çirkin manalar verilmeyecek. Mesleğimiz hüsn-ü zandır. Biz Müslümanız aldanırız, aldatmayız.

Yeni Asya yol gösteriyor

Yeni Asya, medya sahasında boy göstermeye başladığı daha ilk günden itibaren, daima yapıcı ve yol gösterici yayınlarda bulunmaya çalıştı. Gerek usûl ve gerekse esaslar itibariyle...

Hatalardan, yanlışlardan sakındırma ve doğru yolu gösterme çabasında, siyasetçilere, bürokratlara ve sair yöneticilere öncelikle hitap ettiği gibi, umuma yönelik bu hizmetinde, fertleri, aileleri, kitleleri ve diğer sosyal katmanları da hiç ihmal etmedi.

İşte, bu meyandaki düşünce ve tavsiyeleri ihtiva eden ve 22 Şubat 1970 tarihli Yeni Asya'nın ikinci sayısında çıkan Başmakale'yi, aradan geçen 49 yıl sonra yeniden dikkat nazarlarına takdim ile umumun istifadesine sunuyoruz.

Yol ve usûl

Gelin, evvelâ peşin hükümleri bir tarafa bırakalım. Hislerimizden sıyrılalım. Meselelerimizi soğukkanlılıkla halletmeye çalışalım.

Kim olursanız olunuz, nerede bulunursanız bulununuz, kendinizi hangi gayenin ve dâvânın adamı sayarsanız sayınız, aklı, kalbi, ilmi, fenni esas kabul ederek geliniz.

Hiçbir dâvâ, hiçbir mesele, zorla halledilmez. Peşinhükümle, hiçbir sâlim neticeye varmak mümkün değil. Damgacılıkla, isnad ve iftira ile, tecavüz ve taarruzla, hakikat ne aranır, ne de bulunur.

Düşünen ve çare arayan insanları meselelerimizin üzerine eğilmeye dâvet ediyoruz. Çünkü aynı vatanın, aynı milletin çocuklarıyız. Beraber yaşamaya mecburuz. Bir vücudun âzaları gibiyiz. Nasıl ki yüzümüz, elimiz, ayaklarımız, gözümüz, kulağımız bedenimize, bedenimiz de aklımıza, kalbimize, ruhumuza tabidir. Birbirine muhalefet etmez, birbirine hasmâne bakmaz, birbirinin helâk olmasını, yok olmasını istemez... İşte, biz de aynı vatanda yaşadığımız, aynı millete mensub olduğumuz, aynı bayrak altında bulunduğumuz için, birbirimizin yok olmasına, ortadan kalkmasına, felâket ve helâkete sürüklenmesine razı olamayız.

Şimdi Amerikan Reiscumhuru olan Nixon, yıllar evvel Moskova hava meydanında Kruşçev'e "Ya hep beraber yaşamasını öğreneceğiz, yahut hep beraber öleceğiz" demişti. Bizler de ya hep beraber meselelerimizi halledeceğiz, veyahut bu hallolmayan meseleler içinde eriyip gitmek durumundayız.

Günümüzün şartları içerisinde başka türlü olmaya da imkân yoktur. İyi ve kötü, çirkin ve güzel, hayır ve şer, iç-içe girmiş gibidir. Bu düğümü beraber çözmenin çaresine bakalım.

Meselâ, iyinin, güzelin, doğrunun hâkim olması, milletin maddî ve mânevî sefâletten kurtulması, memleketin kalkınması

ise, geliniz el-ele verelim, çıkar yolu, doğru yolu elbirliği ile bulalım. Rekabet hissinden uzak, kıskançlıktan uzak, “Berat-ı zimmet asıldır” diyerek, tam bir fikir ve gönül birliği ile anlaşip kaynaşalım.

On beş gündür yayınlanan “Yeni Asya’nın kuruluş safhası” isimli yazı serisinin bugün sonuna gelmiş bulunuyoruz. Son bölüm, aslında dün ilk bölümünü verdiğimiz Başmakale’nin devamıdır.

Buyurun, “Yol ve usûl” başlıklı o yazının devamını da birlikte okuyalım.

...Herkes vatan ve milletin menfaati için düşünüyor, herkes memleketin kalkınması için çare ve formül arıyor. Herkes gerilikten, iptidailikten kurtulmaya çalışıyor diyoruz. Lâkin bu, birbirimize düşmanca bakmamızla birbirimizi yemek için fırsat kollamamızla, birbirimizi tuzağa düşürüp mahvetmek için uğ- raşmamızla mümkün olamaz.

Aklın ve kalbin hakemliğinde, ilmin ve fennin huzurunda, adalet ve faziletin rehberliğinde bir çıkış yolu bulmak durumundayız. Devletimiz umumdur. Sağda-solda, ortada, nerede olursanız olunuz, geliniz peşin hükümlerden sıyrılarak, soğukkanlı olarak, objektif olarak, el-ele vererek meselelerimizi halle çalışalım.

Neden geri kaldık? Niçin bu hale düştük? Nasıl huzur ve sükûndan nasipsiz hale geldik? Her şeyi olduğu gibi görelim, üzerini kapatmayalım. Yasaklarla, damgalarla, ithamlarla, isnadlarla birbirimizi kösteklemeyelim. Ve hakikati bulalım. Sıdkı ve doğruluğu esas alalım. Riyakârlıktan, dalkavukluktan, nifaktan, yalancılıktan kaçalım.

“Riyakârlık, bir nevi yalancılıktır. Dalkavukluk ve tasannu, alçakça bir yalancılıktır. Nifak ve münafıklık, muzır bir yalancılıktır.”

Bütün bunlardan sıyrılalım, medenî insanlar olarak, münevver insanlar olarak hakikati görmeye, doğru yolu bulmaya çalışalım. Unutmayalım ki, “Medenilere galebe çalmak ikna iledir; söz anlamayan vahşiler gibi icbar ile değildir.”

Bütün bunlara rağmen, “Hayır, ben gelmiyorum, peşin hükümlerden vazgeçmiyorum, medenî ölçüler içerisinde fikir teatisinde bulunmak istemiyorum. Tahripten vazgeçmiyorum, yakıp yıkmaktan geri durmuyorum. Fırsat bulursam, beni gibi düşünmeyenlere hayat hakkı tanımayacağım” diyorsanız, yahut diyenler varsa, onlar kendi hükümlerini kendileri veriyorlar demektir; onlara sözümüz yok. “Zarara bilerek razı olana acınmaz.”

Biz, akl-ı selim sahiplerini, insaf ve vicdan sahiplerini, fazilet sahiplerini dâvet ediyoruz.